

Nieuwe vorm van jaarbericht

Ieder voorjaar ontvangen de deelnemers en pensioengerechtigden van PDN het jaarbericht. Tot nu toe was dat een boekje met cijfers, namen en veel pensioeninformatie uit het afgelopen jaar. Vanaf dit jaar heeft het jaarbericht de vorm gekregen van een nieuwsbrief. Deelnemers en pensioengerechtigden ontvangen die nieuwsbrief. Ook in deze nieuwsbrief weer informatie over de dekkingsgraad, de beleggingen en de rendementen daarop. Maar de nieuwsbrief gaat vooral over de ontwikkelingen bij het pensioenfonds in het afgelopen jaar. Voorzitter Jos Schneiders en plaatsvervangend voorzitter Ton de Boer weiden daarover uit in een uitgebreid interview.

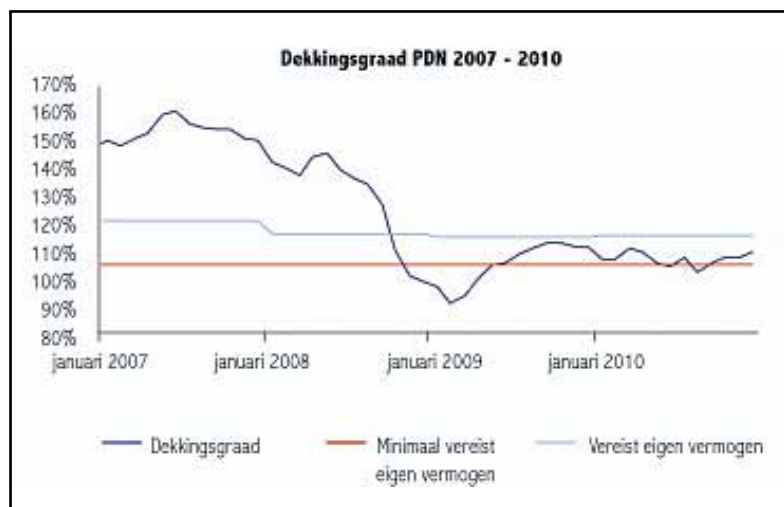
Het jaarbericht is en was al altijd een populaire samenvatting van het jaarverslag van PDN. Dat veel uitgebreidere jaarverslag met meer feiten en cijfers is voor iedereen toegankelijk op de website van PDN (www.PDNpensioen.nl). Wie een papieren exemplaar preferereert, kan dat opvragen bij de Pension Desk van PDN (045-5788100).

Bij vragen over je pensioen kun je terecht op de website (www.PDNpensioen.nl) of bij onze Pension Desk: tel 045-5788100, e-mail: Info.pdn@dsm.com

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is in 2010 licht gedaald van 111 naar 109. Het rendement op de beleggingen van 10,2% was niet genoeg om de negatieve effecten te compenseren. Daarbij gaat het met name om de daling van de rekenrente waarmee de pensioenverplichtingen moeten worden berekend en de hoger dan verwachte toename van de levensverwachting. Bij een hogere levensverwachting moet het fonds er rekening mee houden dat er langer pensioen moet worden uitbetaald, terwijl daarvoor geen (extra) premie is betaald.

	2010	2009	2008	2007
Dekkingsgraad	109%	111%	98%	150%
Rekenrente	3,4%	3,7%	3,6%	4,8%

Uit het Jaarverslag

Het jaar 2010 was voor Stichting Pensioenfonds DSM Nederland wederom een bewogen jaar. Het bestuur heeft zich in de volle breedte ingezet om in te spelen op veranderingen in de pensioenomgeving.

Het herstel van de financiële positie is in 2010 continue gemonitord. Het bestuur heeft bij het financiële beleid steeds de afweging gemaakt tussen het mogelijke risico en te verwachten rendement van haar beleid. Gezien de onzekerheid op de financiële markten is gekozen voor een prudent beleid rekening houdend met zowel de herstellende financiële positie van het fonds als met de onzekerheden in de omgeving van het fonds, wetende dat daarmee een tragere maar minder risicovolle herstellijn werd gekozen. Het beleggingsrendement van het fonds over 2010 bedroeg 10,2% ten opzichte van een benchmarkrendement van 8,4%.

De financiële onzekerheden hadden niet alleen betrekking op de beleggingen, maar ook op de verplichtingen. De levensverwachting van de deelnemers is wederom gestegen waardoor de verplichtingen zijn gestegen met 1,3% volgend op de verhoging van 4% ultimo 2009. Tevens daalde de rente ten opzichte van ultimo 2009, waardoor de verplichtingen zijn gestegen. Doordat het renterisico strategisch voor 75% is afgedekt, werd dit gedeeltelijk opgevangen door een stijging van de marktwaarde van de beleggingen.

Door de stijging van de dekkingsgraad in 2009 en verdere stijging in het eerste kwartaal van 2010 nam het bestuur in maart 2010 het besluit om toeslagen te verlenen aan actieve deelnemers en gedeeltelijke toeslag te verlenen aan gepensioneerden en overige niet-actieven.

De combinatie van voornoemde effecten resulteerden in een daling van de dekkingsgraad van 111% ultimo 2009 naar 109% ultimo 2010.

De uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever voor de pensioenregeling had een looptijd tot en met 31 december 2010. Het bestuur heeft sociale partners en werkgever via een commissie geadviseerd over de nieuwe pensioenovereenkomst en de indexatieambitie. De nieuwe pensioenovereenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2015. Het bestuur heeft eind 2010 vastgesteld dat de pensioenovereenkomst in principe kan worden uitgevoerd. De afspraken over de uitvoering worden vastgelegd in een nieuwe uitvoeringsovereenkomst met dezelfde looptijd.

Wij hebben vanuit de in 2009 aangezette strategiestudie van het fonds de organisatiestructuur gewijzigd waarbij het aantal bestuursleden is afgenomen van zestien leden naar tien bestuursleden. Voorts zijn de bestuurscommissies opgeheven en worden alle voor de besturing van het fonds relevante zaken volledig in het bestuur besproken. De relatie met de dienstverleningsorganisatie DPS op het gebied van de uitvoering verloopt via bestuursreferenten.

Communicatie vanuit pensioenfonds aan deelnemers staat volop in belangstelling en het fonds heeft er in het verleden al voor gekozen om de deelnemers in het fonds op diverse manieren (proactief) te benaderen. In 2010 zijn de communicatieactiviteiten van het fonds op diverse manieren verder uitgebreid. De actieve deelnemers kunnen vanaf 2010 via de pensioenplanner op de website diverse berekeningen maken met betrekking tot hun eigen pensioensituatie. Het fonds is tevens, zoals alle fondsen in Nederland, vanaf 1 januari 2011 aangesloten op het Nationaal Pensioen Register, waarin alle opgebouwde rechten kunnen worden geraadpleegd. Daarnaast is de website van het fonds toegankelijker gemaakt.

Wij hebben het serviceniveau van de dienstverlening aan deelnemers van PDN, via de deelname aan een onafhankelijk benchmarkonderzoek tussen diverse pensioenfonds, laten toetsen. Hieruit blijkt dat het fonds ten opzichte van vergelijkbare fondsen het hoogste serviceniveau aan haar deelnemers biedt.

Het bestuur wil tot slot een woord van dank uitspreken aan allen die zich voor Stichting Pensioenfonds DSM Nederland hebben ingezet en spreekt grote waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van het College van Toezicht, College van Belanghebbenden, externe adviseurs en de directie en personeel van DSM Pension Services voor de goede dienstverlening.

**Het Bestuur,
Stichting Pensioenfonds DSM Nederland**

”Schokbestendigheid van fonds vergroot”

Het jaar 2010 heeft de pensioenen niet in een rustiger vaarwater gebracht. Toch stond het pensioenfonds er volgens PDN-voorzitter Jos Schneiders op 31 december 2010 beter voor dan op 1 januari 2010. Een conclusie die toelichting behoeft. Immers, kijk je naar de dekkingsgraad, dan ligt die conclusie niet voor de hand. Begin 2010 stond de dekkingsgraad op 111%. Aan het einde van het jaar was dat 109%.

De dekkingsgraad is niet de enige indicator die de gezondheid van een pensioenfonds aangeeft. Een groot aantal factoren spelen een rol, legt Schneiders uit: ”Na 2008, een crisisjaar voor de wereldeconomie en dus ook voor de pensioenfondsen, moest het fonds zijn beleid herzien. Dat was nodig om te voorkomen dat nieuwe crises in de toekomst het pensioenfonds weer hard kunnen raken. Dat is waar we na 2008 en vooral ook in 2010 mee bezig zijn geweest. De schokbestendigheid van het fonds is groter gemaakt. Inmiddels is er ook al weer meer geld in kas bij het pensioenfonds dan voor de crisis.”

*Jos Schneiders (links) en Ton de Boer
foto Sanne Linssen*

Het schokbestendiger maken betreft allerlei zaken. Werkgever DSM en de vakbonden hebben nieuwe pensioenafspraken gemaakt voor de komende vijf jaar. Daarbij hebben ze al proactief rekening gehouden met de landelijke discussies over de pensioenen. PDN heeft die afspraken vertaald in een nieuw pensioenreglement waar de rechten en plichten van deelnemers en pensioengerechtigden in staan. Daarin is bijvoorbeeld te lezen dat de toeslagverlening (indexatie) in de toekomst bij een iets hogere dekkingsgraad plaats vindt dan tot nu toe. Daardoor kunnen de financiële buffers van het fonds groeien. Met robuustere buffers kunnen financiële crises in de toekomst beter opgevangen worden en is er meer zekerheid voor de pensioenen van PDN. Ook is afgesproken dat er maatregelen genomen worden als door financiële tegenwind of andere oorzaken de pensioenpremies niet meer voldoende zijn om de kosten van de pensioenen te dekken. Maatregelen die te maken hebben met het geven van toeslagen of met de hoogte van de pensioenen en de pensioenopbouw. Schneiders: ”In het verleden stelden we een pensioenregeling op en rekenden we daarna uit wat die regeling ging kosten. Inmiddels zijn door allerlei ontwikkelingen pensioenen duurder geworden. Nu moet er andersom gehandeld worden. Werkgever en vakbonden spreken af wat ze maximaal aan premie kunnen betalen. Voor die premie stellen ze dan de inhoud van de regeling op.”

Het vergroten van de schokbestendigheid en het beter voorbereid zijn op een crisis heeft ook gevolgen gehad voor de interne organisatie en het bestuur van PDN zelf. Ton de Boer, sinds kort plaatsvervangend voorzitter van PDN, licht dat toe. ”We hebben het bestuur van het fonds zodanig aangepast dat we, als dat nodig is, sneller en slagvaardiger kunnen reageren dan in het verleden. In 2010 is de omvang van het bestuur teruggebracht van 16 naar 10 leden en zijn de bestuurscommissies afgeschaft. We hebben nu al doorgerekend wat allerlei crises voor het fonds kunnen betekenen. We weten welke maatregelen nodig zijn bij diverse scenario’s. Het bestuur kan nu de risico’s beter overzien. Aan bestuursleden worden steeds hogere deskundigheidseisen gesteld. Zo is er voor ieder lid een opleidingsplan om zich verder te ontwikkelen op pensioengebied. Ook laten we ons als bestuur scherp controleren. Daar zijn de wettelijk voorgeschreven controles door de accountant en de actuaris en verder de Colleges van Toezicht en Belanghebbenden. De bevoegdheden van het College van Toezicht, waarin pensioendeskundigen van buiten PDN zitten, zijn in 2010 uitgebreid. Tenslotte zijn er nog strenge toezichthoudende maatregelen door De Nederlandsche Bank.”

Niet alleen het bestuur van het pensioenfonds moet zich bewust zijn van de risico’s rond pensioenen, ook het pensioenbewustzijn bij de deelnemer is van groot belang, vindt Jos Schneiders: ”Er kleven risico’s en

onzekerheden aan pensioenen. Dat is altijd zo geweest, ook al was het beeld daarvan vroeger anders. De laatste jaren zijn die risico's goed zichtbaar geworden. Daarom moeten deelnemers zich bewust zijn van hun pensioensituatie. Wij helpen ze daarbij. Deelnemers ontvangen ieder jaar opnieuw een Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Daarin kunnen ze op een overzichtelijke manier zien wat ze van hun pensioen kunnen verwachten. In 2010 hebben we voor deelnemers die geboren zijn na 1949 op de website een pensioenplanner geplaatst. Met die planner kan de deelnemer pensioenberekeningen uitvoeren. Bijvoorbeeld als iemand wil zien wat het betekent als hij/zij eerder stopt met werken. Wie op die manier met zijn pensioen bezig is, wordt niet verrast bij zijn/haar pensionering. Vooral de jongere generaties hebben weinig interesse in hun pensioen. Dat is niet goed. Daarom sturen we iedere deelnemer op de 40ste verjaardag een felicitatiekaart van PDN. Een kaart die de jarige eraan herinnert dat pensioen weliswaar nog ver weg is, maar dat nu een goed moment is om erbij stil te staan. Met 40 jaar kun je zelf nog veel repareren aan een pensioen(hoogte) als je daar ontevreden over mocht zijn. In 2010 hebben we ook een deelnemersonderzoek gehouden, waar bijna duizend DSM'ers aan meededen. Bij zo'n onderzoek wordt ook weer iedereen gevraagd om na te denken over zijn of haar eigen pensioen."

Anno 2010 bestaan er geen zekerheden meer in pensioenland. Nieuwe crises zullen er zeker komen. Op dit moment hebben we te maken met meerdere crises tegelijk. De stabiliteit van de euro is in gevaar nu afzonderlijke landen in de financiële problemen komen, er is onrust in het Midden-Oosten en Noord-Afrika en de kernramp in Japan zorgt voor nieuwe onzekerheden. Het heeft allemaal invloed op de wereldeconomie en daarmee ook op de pensioenen. Het pensioenfonds moet continu alert zijn en reageren op tal van ontwikkelingen.

Schneiders: "In 2010 hebben we ons beschermd tegen de negatieve effecten van een dalende rente door de renteafdekking te verhogen. De aandelenportefeuille is beperkt ten gunste van andere minder risicovolle beleggingen. Die maatregelen beperkten echter wel de herstelkracht van het fonds. We moeten constant allerlei risico's op financieel gebied in de gaten houden. Als de lange rente een tiende procent zakt, gaat de dekkingsgraad met meer dan een procent omlaag. Als de inflatie stijgt, is er meer geld nodig om de pensioenen en de pensioenopbouw op peil te houden. Schommelingen in vreemde valuta kunnen buitenlandse beleggingen meer of minder waard maken. En zo zijn er vele ontwikkelingen waar we rekening mee houden."

Eén ontwikkeling die de dekkingsgraad van pensioenfonds in 2010 sterk heeft beïnvloed, is dat mensen steeds ouder worden. Dat wisten de pensioenfonds al langer en daar is ook rekening mee gehouden. Maar in 2010 bleek dat die toename van de leeftijd veel sterker was dan tot voor kort gedacht. Uit onderzoek kwam naar voren dat mannen geboren in 1965 ongeveer 73 jaar oud worden. In 2005 is dat getal opgelopen tot 76 jaar. Bij vrouwen gaat de stijging van 77 tot 81 jaar.

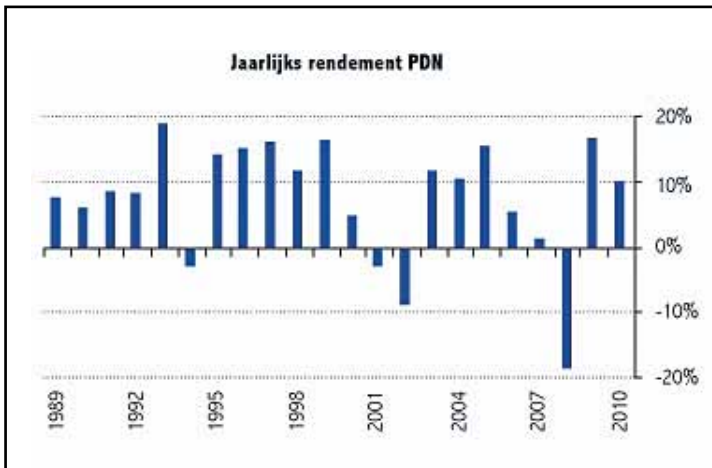
Schneiders: "Het is natuurlijk fantastisch als mensen steeds ouder worden. Voor pensioenfonds betekent dit echter dat er in het verleden premie is betaald, voor minder pensioenjaren dan er in werkelijkheid zijn. In 2010 hebben we met het berekenen van de dekkingsgraad daar rekening mee gehouden. Alleen al daardoor is de

Herstelplan

In 2008 is de dekkingsgraad van PDN als gevolg van de kredietcrisis zover gezakt dat PDN een zogenaamd herstelplan moest opstellen. In maart 2009 is dat plan ingediend bij De Nederlandsche Bank die het plan goedkeurde. In het plan staat omschreven op welke manier het pensioenfonds denkt binnen 5 jaar een dekkingsgraad van 104,2% te kunnen bereiken en binnen 15 jaar een dekkingsgraad van 114,7%.

Volgens dat plan had de dekkingsgraad eind 2010 102,1% moeten bedragen. Op dat moment was de dekkingsgraad hoger, namelijk 109,1%. Aan het einde van 2011 moet de dekkingsgraad volgens het herstelplan 104,3% bedragen, terwijl eind maart 2011 de dekkingsgraad 113% was.

dekkingsgraad 1,3% gezakt. Als je dan nog weet dat de rente aan het einde van 2010 lager was dan aan het begin van het jaar, dan ken je de twee belangrijkste factoren die ervoor zorgden dat de dekkingsgraad in vergelijking met 2009 gezakt is van 111 naar 109 procent.

Een lage dekkingsgraad zorgt ervoor dat de pensioenen of de pensioenopbouw niet altijd kan worden aangepast aan de inflatie. Schneiders stelt het zo: "Als je iets minder pensioen ontvangt en je kunt wel jaren langer genieten van je pensioen, is dat positief of negatief? Ik vind dat positief. We moeten er streng over waken dat we niet interen op de

pensioenen van volgende generaties. Het PDN-pensioen moet duurzaam zijn, het moet in de verre toekomst ook nog een goed pensioen zijn."

Hoewel de tijden onzeker zijn voor pensioenfondsen en deelnemers zijn Schneiders en De Boer toch voorzichtig optimistisch. "We moeten niet gaan doemdenken", zegt Schneiders. "De impact van een crisis kan op de korte termijn heftig zijn. Maar na iedere crisis komt weer herstel, zo leert de geschiedenis. We hebben in 2010 maatregelen genomen om een nieuwe crisis goed te kunnen managen." De Boer daarover: "Nederland heeft een van de beste pensioenstelsels ter wereld, gebaseerd op collectiviteit en solidariteit. Pensioenen, en vooral het zoveel mogelijk waardevast houden ervan, blijven desondanks afhankelijk van de rendementen die we maken op het pensioengeld. Dat geldt zeker nu er nieuwe afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de pensioenpremies. Met zo min mogelijk risico een zo hoog mogelijk rendement maken om indexatie mogelijk te maken, dat is ons doel."

College van Toezicht

Het College van Toezicht (CvT) houdt toezicht op het bestuur van PDN en beoordeelt de processen die het bestuur gebruikt en het functioneren van het bestuur. Het CvT bestaat uit drie onafhankelijke leden.

Het College beoordeelt de manier waarop het bestuur het beleggingsproces bewaakt als goed. Daarbij is het CvT positief over de maatregelen die zijn genomen in verband met de renteafdekking. Het feit dat het beleggingsbeleid van PDN meer dynamisch is gemaakt, krijgt ook de goedkeuring van het CvT. Het meer dynamische beleid houdt in dat vaker, en ook rond bepaalde momenten, het beleggingsbeleid onder de loep wordt genomen. Dat geldt ook voor de nieuwe werkwijze die ervoor zorgt dat veranderingen in het beleggingsbeleid vooraf worden gekoppeld aan de invloed hiervan op de risico's in de verplichtingen van het pensioenfonds.

Het CvT is tevreden over de manier waarop de bestuursstructuur (governance) in 2010 is aangepast. Een van de zaken hierbij is dat het CvT meer bevoegdheden gekregen heeft om het bestuur te controleren.

Het CvT vindt ook dat de deelnemers en de pensioengerechtigden "kristalhelder" geïnformeerd moeten worden over de aard en de risico's van de regeling bij PDN en de manier waarop het bestuur daarmee omgaat.

(Het complete oordeel van het CvT is te lezen in het jaarverslag van PDN op de website van het fonds.)

College van Belanghebbenden

Het College van Belanghebbenden (CvB) geeft een oordeel over het handelen van het PDN-bestuur. Het college kijkt daarbij naar de besluiten die het bestuur heeft genomen en of het bestuur in zijn beleid op een evenwichtige manier de belangen van de verschillende doelgroepen binnen PDN heeft afgewogen.

Het CvB bestaat uit drie leden die zijn aangewezen door DSM, drie leden die zijn aangewezen door de Centrale Ondernemingsraad van DSM en tenslotte uit drie leden die zijn gekozen door en uit de pensioengerechtigden.

Het CvB vindt dat het bestuur in 2010 op een goede manier is omgegaan met de risico's en het beleggingsbeleid. Ook de veranderingen in de bestuursstructuur (governance) krijgt de goedkeuring van het CvB.

Wat betreft communicatie heeft het CvB waardering voor het feit dat het bestuur een nieuwe doelstelling heeft toegevoegd aan het communicatiebeleid waarmee het bestuur zich heeft voorgenomen om zo begrijpelijk mogelijk te communiceren over de risico's om het pensioenbewustzijn over de risico's in de pensioenregeling bij de deelnemers te bevorderen. Daarbij gaat het onder meer om het risico van de voorwaardelijkheid van de toeslagen.

(Het complete oordeel van het CvB is te lezen in het jaarverslag van PDN op de website van het fonds.)

Planner

Sinds het voorjaar van 2010 kunnen deelnemers geboren na 1949 gebruik maken van een pensioenplanner. Die pensioenplanner is te vinden op de website van PDN. Op de pensioenplanner is te zien welk pensioen men opbouwt. Ook kunnen met de pensioenplanner eenvoudige pensioenberekeningen worden gemaakt. Zo kan men bijvoorbeeld berekenen wat het voor het eigen pensioen betekent als men een of meer jaren eerder stopt met werken.

Uit de aandelen stappen?

Uit onderzoek blijkt dat veel Nederlanders het goed zouden vinden als hun pensioengeld niet wordt belegd. Aan beleggen zitten immers risico's.

Mensen die dat vinden schatten de opbrengsten van gewoon sparen echter hoog in, te hoog zelfs. Ook hebben ze geen goed inzicht in de rendementen die pensioenfondsen in de loop van een langere periode maken met hun beleggingen.

Wat zijn de feiten: Een fonds dat 25 jaar geleden 100 euro heeft belegd, heeft dat bedrag inmiddels zien groeien tot 650 euro. Dat is inclusief de beurskrach in 2002 en 2008. Had een pensioenfonds die 100 euro 25 jaar geleden op een spaarrekening gezet, dan was dat bedrag (volgens een berekening van de Pensioenfederatie) tot nu toe 'slechts' gegroeid tot 310 euro.

Het gemiddeld rendement van PDN was de afgelopen 15 jaar 6,5 procent. En ook dat is inclusief het grote verlies van 2008. Dat rendement was nooit gehaald met een spaarrekening.

Als het pensioenfonds alle premies op een spaarrekening had gezet zouden de pensioenpremies die werkgever en werknemers betalen maar liefst 50% hoger dienen te zijn, aldus berekeningen van De Pensioenfederatie.

Het premiegeld op een verantwoorde manier beleggen, zoals PDN doet, is absoluut noodzakelijk. Tot nu toe is gebleken dat slechte jaren vrijwel altijd worden gecompenseerd door goede jaren.

Kerncijfers

	2010	2009
Actieve deelnemers pensioenregelingen	8.228	8.364
Gepensioneerden (incl. nabestaanden)	14.946	14.828
Arbeidsongeschikten	436	447
Slapers	7.893	8.270
Totaal aantal deelnemers	31.503	31.909
Deelnemers vrijwillig pensioensparen (VPS)*	289	292
Actieve deelnemers prepensioenregelingen	111	217
Belegd vermogen (in mln euro)	5.029	4.665
Pensioenfondsverplichtingen	4.615	4.223
Dekkingsgraad (in %)	109	111
Premies (in mln euro)	124	99
Uitkeringen (in mln euro)	223	216
Beleggingsrendement (in %)	10,2%	16,9%
Pensioenreserve (in mln euro)	396	422

* VPS en BPR zijn voor risico deelnemer en dit bedrag niet in de pensioenverplichtingen opgenomen voor de berekening van de dekkingsgraad.

Beleggingen in 2010

Beleggingsbeleid 2010 (excl. Overige beleggingen)	Eind 2010		
	Euro (mln)	In % van totale beleggingen	Bandbreedte*
Aandelen	1630	32,4	25,0% - 40,0%
Vastrentende waarden	2825	56,2	40,0% - 60,0%
Onroerend goed	187	3,7	0,0% - 10,0%
Alternatieve beleggingen	343	6,8	5,0% - 15,0%
Liquiditeiten	59	1,2	-2,0% - 2,0%

* Bandbreedte geeft de percentages aan waarbinnen de beleggingen van PDN zich op de korte termijn mogen bewegen.

Benchmarkonderzoek 2010

In 2010 heeft PDN meegedaan aan een onafhankelijk benchmarkonderzoek. Hierbij zijn de kosten en het serviceniveau van PDN vergeleken met verschillende Nederlandse en buitenlandse pensioenfondsen. De kosten voor vermogensbeheer zijn bij PDN aanmerkelijk lager ten opzichte van andere pensioenfondsen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat PDN 80% van zijn beleggingen intern beheert. Slechts 20% van de beleggingen wordt door externe vermogensbeheerders verzorgd. Het gaat hierbij om beleggingen in zeer specialistische markten, waarvoor speciale kennis vereist is. Andere pensioenfondsen besteden gemiddeld 75% van hun beleggingen uit aan externe vermogensbeheerders, waardoor hun kosten stijgen. Daarnaast bleek uit het benchmarkonderzoek dat PDN gemiddeld een hoger rendement heeft behaald dan de andere fondsen.

Het kostenvoordeel van PDN ten opzichte van andere fondsen bedraagt ongeveer 10 basispunten van het belegd vermogen. Dat betekent dat het kostenvoordeel ongeveer 5 miljoen Euro is (0,1% van 5 miljard).

In 2010 is een nieuwe pensioenregeling afgesproken

CDC-regeling

Pensioenen kunnen op allerlei manieren geregeld worden. DSM en de vakbonden hebben gekozen voor de zogenaamde CDC-regeling. Deze regeling gaat ervan uit dat de werkgever en de werknemers samen afspreken een bepaald percentage van de salarissen als pensioenpremie te betalen aan het pensioenfonds. In december 2010 is tussen de vakbonden en DSM afgesproken dat die premie vanaf 2011 22% zal zijn. Na het betalen van die premie kan DSM niet meer aangesproken worden op eventuele tekorten bij het pensioenfonds. Tekorten kunnen ontstaan door slechte beleggingsresultaten, een lage rente, het langlevensrisico (ouder wordende deelnemers) of andere oorzaken. Daar staat tegenover dat DSM ook geen aanspraak kan maken op een deel van het vermogen uit het pensioenfonds als het financieel goed gaat met het fonds. De risico's liggen dan ook volledig bij de pensioengerechtigden en de deelnemers.

Middelloon

Als DSM en werknemers hun premie hebben betaald, is het aan het pensioenfonds om dat te gebruiken voor de pensioenopbouw van de deelnemers. Om te bepalen hoeveel pensioenrechten er worden opgebouwd, is in de nieuwe pensioenregeling van DSM gekozen voor het zogenoemde middelloodsysteem. De hoogte van wat een deelnemer aan pensioen opbouwt, is berekend op basis van een percentage van het salaris in een specifiek jaar. Tot en met 2010 was die opbouw nog gebaseerd op het eindloon. Het loon dat iemand verdiende op het moment van pensionering geldt bij een eindloonregeling voor de pensioenopbouw over alle voorgaande jaren.

Voorwaardelijk middelloon / kostendekkende premie

Het kan gebeuren dat de premie die het pensioenfonds van werkgever en werknemers ontvangt, niet meer genoeg is om de pensioenregeling ongewijzigd uit te voeren. De premies dekken dan niet meer de kosten van de pensioenen. In dat geval is de afspraak dat in de nieuwe pensioenovereenkomst niet de premies worden verhoogd, maar dat de opbouw van pensioenaanspraken voor de werknemers vanaf dat moment overeenkomstig wordt verlaagd. De pensioenrechten en de pensioenopbouw van werknemers zijn beide dus voorwaardelijk.

Toeslagverlening 2007 t/m 2010

Ge(pre)pensioneerden

PDN probeert ieder jaar de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenen van slapers te verhogen met de prijsontwikkeling.

De ingegane pensioenen zijn in 2010 (over 2009) met 1% verhoogd. In de drie jaren die daaraan vooraf gingen, verhoogde PDN de opgebouwde en ingegane pensioenen zoals in onderstaande tabel is aangegeven.

Toeslagverlening PDN: gepensioneerden, nabestaanden, slapers, arbeidsongeschiktheidspensioen, ex-partners en geprepensioneerden (exclusief geprepensioneerden van DSM Gist Services)

2009		Per 1 juni 2008		Per 1 juni 2007	
Toeslag	De prijzen* gingen in 2008 omhoog met	Toeslag	De prijzen* gingen in 2007 omhoog met	Toeslag	De prijzen* gingen in 2006 omhoog met
0%	1,93%	0%	2,03%	1,50%**	1,42%

* Dit betreft de prijzen volgens 'CPI niet afgeleid'. PDN hanteert de cijfers 'CPI afgeleid'.

** Bij DSM Gist Services was de toeslag per 1 juni 2007 1,25% en bij DSM Neo Resins 1,80%.

PDN betaalt de toekomstige verhogingen van de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenen van slapers uit beleggingsrendement. Door de verhogingen in het verleden bestaat niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Werknemers DSM

De opgebouwde pensioenen zijn in 2010 (over 2009) met 3,5% verhoogd (voor DSM Executive Services B.V. met 2%). In de drie jaren die daaraan vooraf gingen verhoogde PDN de opgebouwde pensioenen als volgt:

PDN betaalt de toekomstige verhogingen van opgebouwde pensioenen uit beleggingsrendement. Door de verhogingen in het verleden bestaat niet meteen recht op verhogingen in de toekomst.

Toeslagverlening PDN: werknemers DSM

DSM Onderneming	2009		2008		2007	
	Toeslag	De prijzen* gingen in 2008 omhoog met	Toeslag	De prijzen* gingen in 2007 omhoog met	Toeslag	De prijzen* gingen in 2006 omhoog met
DSM Limburg DSM Executive Services DSM Resins DSM Pharma Chemicals Venlo	0%	1,93%	2,00%	2,03%	2,51%	1,42%
DSM Engineering Plastics Emmen DSM Gist Services	0%		2,00%		1,75%	
DSM Biologics Company	0%		2,00%		2,26%	
DSM NeoResins	0%		1,75%		1,75%	

Bovenstaande percentages gelden ook voor geprepensioneerden van DSM Gist Services en medewerkers van DSM Limburg waarvoor de overgangsbepaling 1993 (artikel 15 lid 1) van toepassing is.

* Dit betreft de prijzen volgens 'CPI niet afgeleid'. PDN hanteert de cijfers 'CPI afgeleid'.

Risico's van deelnemers en pensioengerechtigden (vanaf 2011)

- Het risico dat een of meer jaren geen (of slechts gedeeltelijke) toeslagen (indexatie) op de pensioenen van pensioengerechtigden of de pensioenopbouw van deelnemers kunnen worden verleend.
- Als de pensioenpremies niet meer kostendekkend zijn, kan het pensioenfonds besluiten om te korten op de pensioenen van pensioengerechtigden, de pensioenopbouw van deelnemers en de opgebouwde pensioenen van slapers.

Pensioenregister

Vanaf 4 januari 2011 biedt het Pensioenregister informatie over pensioenen die bij pensioenfonds in Nederland zijn opgebouwd. Op de website www.mijnpensioenoverzicht.nl is te zien wat men aan pensioen bij verschillende pensioenfonds heeft opgebouwd (inclusief AOW).

Wijzigingen in bestuur

Per 1 juli 2010 is de samenstelling van het PDN-bestuur gewijzigd. Het aantal leden verminderde van 16 naar 10. Vier van de tien leden (inclusief de voorzitter zonder stemrecht) worden voorgedragen door DSM Nederland BV, drie door de Centrale Ondernemingsraad DSM Nederland BV en drie gekozen uit en door de pensioengerechtigden. De heren Robeerst en Ubachs traden af en de heren De Boer en Van den Boorn werden benoemd. In verband met de nieuwe bestuurssamenstelling zijn afgetreden: mevrouw Caubo en de heren Nedersticht, Nieboer, Noordover, Van Baarle en Waltmans.

Nieuwe pensioenovereenkomst

Werkgever DSM en de vakbonden hebben in december 2010 een nieuwe pensioenovereenkomst afgesloten. Die overeenkomst levert een nieuwe pensioenregeling op. De belangrijkste punten daaruit zijn dat er een pensioen(reken)leeftijd gaat gelden vanaf 2012 van 66 jaar, het fonds overstapt van een voorwaardelijke eindloonregeling naar een voorwaardelijke middelloonregeling, de premie die PDN ontvangt is verhoogd en de toeslagverlening bij een 5%-punten hogere dekkingsgraad dan voorheen plaatsvindt.

Disclaimer

De in dit Jaarbericht versterkte informatie van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland, gevestigd te Heerlen (het pensioenfonds) is van algemene aard, uitsluitend indicatief en aan wijzigingen onderhevig. De vermelde gegevens zijn uitsluitend bedoeld om de deelnemers algemene informatie te verschaffen. De gegeven informatie wordt verondersteld betrouwbaar te zijn, echter het gebruik van de informatie geschiedt geheel voor risico van de gebruiker. Noch de uitvoerder (zijnde DSM Pension Services BV), noch het pensioenfonds aanvaardt enige aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolkomenheden in de informatie, of voor schade ontstaan in verband met het gebruiken, het afgaan op of verspreiden van informatie. Rechten kunnen uitsluitend worden ontleend aan het voor de deelnemer geldende pensioenreglement.

Colofon

Productie + tekst: DSM Pension Services.

Vormgeving + druk: PPM Event & Media Support www.ppm-events.nl

Adresgegevens

Bezoekadres Pensioenfonds DSM Nederland
Het Overloon 1, 6411 TE Heerlen
Postadres Postbus 6500, 6401 JH Heerlen
Telefoon 045 - 5788100 (Pension Desk)
Internet www.PDNpensioen.nl
E-mail info.pdn@dsm.com
